

Universitat de Girona
Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales

Llicenciatura d'Economia

Curs 2000-2001

Anual

Assignatura troncal

9 crèdits

Departament d'Economia

Campus de Montilivi

17071 Girona

Fax 34 (9) 72 41 80 32

Tel 34 (9) 72 41 87 49

c.e. josep.anguera@udg.es

<http://www.udg.es/fcee/professors/janguera>

PROGRAMA D'ECONOMIA APLICADA

Professor/a: Josep Anguera i Torrents

Objectius: : El programa d'Economia aplicada s'orienta a donar a l'estudiant unes pautes bàsiques i introductòries de Política econòmica. Part d'aquests conceptes s'han impartit dins d'altres assignatures, com ara: història econòmica, teoria econòmica o estructura econòmica. Tanmateix, si la història proporciona una visió retrospectiva de l'economia, l'estructura descobreix l'entrellat de les relacions entre els agents i els mercats i la teoria ofereix explicacions de les pautes de comportament, la política dona instruccions per a modificar una situació determinada i assolir-ne una de més desitjable i manifesta la possible col·laboració o conflicte entre els seus objectius

Aquesta assignatura pretén proporcionar aquests elements de coneixement a l'estudiant de segon cicle de la Llicenciatura d'Economia de la UdG.

Programa teòric:

El programa de l'assignatura s'estructura en les quatre parts següents, 3 generals i 1 aplicada:

- Mercats, governs i polítiques
- Eficiència. Polítiques de regulació i defensa de la competència
- Equitat i polítiques redistributives
- Economia de les polítiques públiques: experiències

MERCATS, GOVERNS I POLÍTIQUES

- L 1. L'Estat a les economies mixtes
 - . l'economia mixta
 - . formes d'intervenció de l'Estat. El seu tamany
 - . sector públic, economia política i política econòmica
- L 2. L'economia dels mercats
 - . l'economia dels mercats. Les seves fallades (el problema de l'equitat)
 - . avantatges de l'Estat en intentar corregir les fallades del mercat
 - . Complementarietat o rivalitat entre mercat i govern?
- L 3. L'economia dels governs
 - . objectiu i instruments
 - . instruments destinats als béns públics, els béns de mèrit i les externalitats i instruments per a corregir les imperfeccions del mercat
 - . instruments per a millorar l'equitat
 - . fallades dels governs
- L 4. Formació i anàlisi de les polítiques públiques
 - . els agents
 - . institucions, incentius i comportament econòmic

Comentario: Página: 1
Stiglitz (1995)
Segona part T^a de la despesa pública.
Pp. 133-264.

- . anàlisi de l'eficiència de les polítiques
- . avaluació dels efectes distributius i el principi de compensació
- . introducció a l'anàlisi cost-benefici

Comentario: Página: 1
Stiglitz (1995)
Capítulo 10 pp 285-313.

EFICIÈNCIA. POLÍTIQUES DE REGULACIÓ I DEFENSA DE LA COMPETÈNCIA

- L 5. Economia política de la regulació i la competència
- . concepte i instruments de regulació
 - . el procés regulatori: productors, consumidors i reguladors
 - . teories de la regulació
 - . política de regulació *versus* política de la competència
- L 6. Política de defensa de la competència
- . justificació: causes de les fallades derivades de la competència
 - . paper de la política per a millorar la competència als mercats
 - . reformes institucionals de les polítiques de competència
 - . el paper dels consumidors
 - . conflictes entre les polítiques de la competència i les de comerç internacional
- L 7. Serveis públics econòmics (*electricitat, gas, telefonia, aigua i transport*)
- . el monopoli natural: competència o regulació?
 - . els serveis públics com activitats de monopoli natural
 - . com poden ajudar les polítiques a l'eficiència dels monopolis naturals
 - . disseny i funcionament dels organismes reguladors dels serveis públics
 - . serveis públics i igualtat social (el debat europeu sobre els serveis públics)
- L 8. L'empresa pública i la provisió pública de béns i serveis
- . justificació de les empreses públiques
 - . són les empreses públiques menys eficients que les privades?
 - . privatització d'empreses públiques
 - . diferents formes d'intervenció de l'Estat: provisió pública i producció pública
 - . per què l'Estat subministra béns privats?
 - . reformes per a millorar l'eficiència del sector públic
- L 9. Externalitats i el problema de medi ambient
- . el problema de les externalitats i el deteriorament del medi ambient
 - . causes de les fallades del mercat en els béns mediambientals
 - . solucions del mercat al problema del medi ambient
 - . solucions públiques
 - . orientacions actuals de les polítiques mediambientals a la Unió Europea
- L 10. Riscs relacionats amb la salut i la seguretat dels productes i la política de defensa del consumidor
- . el problema del risc en l'ús i consum de productes
 - . com es mesura el valor de la vida i altres beneficis no monetaris
 - . informació i decisions òptimes de consum
 - . política de defensa del consumidor
 - . augment de les regulacions sobre els productes: a qui beneficien?
 - . les organitzacions de consumidors com un bé públic

Comentario: Página: 1
Seriosos problemas de preparación. Del Cap. 13, el punto 13.2 del libro MUÑOZ DE BUSTILLO, R.; BONETE, R. (1997). *Introducción a la Unión Europea. Un análisis desde la economía*. Alianza Universidad,

Comentario: Fdez. Díaz, A. (1999) *Fundamentos y papel actual de la Política Económica- Pirámide*. Madrid. Capítulo 19. pp 487-514.

Comentario: Fdez. Díaz, A. (1999) *Fundamentos y papel actual de la Política Económica- Pirámide*. Madrid. Capítulo 11. pp 307-343.

Comentario: Stiglitz (1995) Capítulo 11 pp 314-340.

EQUITAT I POLÍTIQUES REDISTRIBUTIVES

- L 11. Economia política de la redistribució
- . el problema de la desigualtat
 - . els orígens de l'Estat del benestar
 - . causes de l'augment de la despesa redistributiva
 - . redueixen la desigualtat les programes de despesa pública?
 - . la igualtat perjudica el creixement econòmic?
 - . com es prenen les decisions socials a la pràctica: mecanismes per a controlar el creixement de la despesa
- L 12. La Seguretat Social
- . la Seguretat Social i les assegurances socials

Comentario: Stiglitz (1995) Capítulo 14 pp 382-402.

Comentario: Stiglitz (1995) Capítulo 13 pp 360-379

- . fallades del mercat relacionades amb la seguretat social
- . quins avantatges té l'Estat?
- . què funciona malament als sistema de la Seguretat Social?
- . orientacions de les reformes actuals dels programes de benestar

L 13. **Educació**

- . educació, igualtat d'oportunitats i distribució de la renda
- . estructura i finançament de la despesa en educació
- . en què falla el mercat respecte de l'educació universitària?
- . objectius i instruments de la intervenció pública a l'educació superior
- . les reformes educatives

Comentario:
Stiglitz (1995)
Capítol 15 pp 404-421.

ECONOMIA DE LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES: EXPERIÈNCIES

- L 14. Competència, monopoli i benestar social. I
- . les polítiques actives de defensa de la competència
 - . el Tribunal de Defensa de la Competència
 - . la regulació dels Col·legis professionals
- L 15. Competència, monopoli i benestar social. II
- . el cas de la política pública del sòl
- L 16. Els monopolis naturals
- . el sector elèctric
 - . la distribució de productes petrolífers
- L 17. Regulació i desregulació. I
- . el transport aeri
- L 18. Regulació i desregulació. II
- . les oficines de farmàcia
 - . els serveis funeraris
- L 19. Regulació de preus en el mercat farmacèutic
- . regulació de preus dels fàrmacs
 - . els preus de referència
 - . les importacions paral·leles
- L 20. Polítiques industrials (I): el sector públic empresarial
- L 21. Polítiques industrials (II): el sector elèctric
- L 22. Polítiques industrials (III): les polítiques d'innovació

Programa de pràctiques:

Les pràctiques de l'assignatura aniran encaminades a desenvolupar els temes del programa teòric a través de casos, com ara: la protecció de persones amb minusvalua, la gestió de beques universitàries, el finançament de l'ensenyament universitari mitjançant préstecs, les polítiques de finançament de la televisió pública, la protecció de la innovació farmacèutica mitjançant patents, les polítiques per a la reducció del consum de drogues, el finançament privat de les infraestructures públiques, l'aplicació de preus a les autopistes, les polítiques actives d'ocupació, el sistema d'accés a la universitat, la protecció d'accés a l'habitatge, les polítiques fiscals de protecció mediambiental, la subvenció al doblatge del cinema al català, la protecció dels drets de l'usuari, les polítiques d'immigració, les polítiques de protecció a la família, les polítiques de transport públic urbà, les polítiques de gestió aeroportuària, la política judicial, les polítiques de contractació externa en els serveis sanitaris, els mercats de drets de contaminació

Desenvolupament del programa al llarg del curs:

Enguany aquesta assignatura es desenvoluparà al llarg de tot el curs escolar. Cada setmana hi hauran 3 hores de classe. Una de les tres es destinarà a treballar el programa pràctic. De les altres dues, al voltant del 20% s'impartiran a través d'activitats acadèmicament dirigides amb grups reduïts d'estudiants. El seu nombre variarà en funció de la matrícula.

Sistema d'avaluació:

L'assignatura s'avaluarà a través d'un examen escrit al mes de juny que constarà de tres parts. La primera contindrà 4 preguntes de desenvolupament curt de les quals caldrà respondre'n obligatòriament 3; aquestes suposaran un 40% de la nota de l'examen. A continuació es presentaran 4 o 5 preguntes relatives a temes d'actualitat econòmica (10% de la nota). Finalment, s'oferiran 3 temes dels quals se n'hauran de triar obligatòriament 2 (restant 50% de la nota). Per a poder fer la mitjana ponderada de la primera i la tercera caldrà tenir un mínim de 4/10 en cada una d'elles. Aquesta nota valdrà el 80% de la nota final de curs. Al període d'exàmens del primer quadrimestre hi haurà un examen parcial alliberatori de característiques semblants a les de l'examen final.

Als alumnes que hagin aprovat l'examen (o com a mínim hagin tret una nota de 4/10) se'ls hi afegiran els punts que hagin obtingut pel treball de les classes pràctiques i la valoració de les lectures que hagin realitzat (fins un màxim de 2). La valoració de la segona convocatòria contindrà exclusivament la nota de l'examen. Aquest contemplarà la totalitat del programa.

Bibliografia bàsica:

- Albi, E.;González Páramo, J.M. i López, G. (1997) *Gestión pública. Fundamentos, técnicas y casos*. Ariel. Barcelona.
- Costas, A. (1999) *Lecciones de Política Económica*.
- Eijffinger, S. i Huizinga, H. (1998) *Positive Political economy: theory and evidence*. Cambridge U.P. Cambridge (UK)
- Gomà, R. i Subirats, J. (1998) *Políticas públicas en España*. Barcelona. Ariel.
- Horn, M. (1995) *The Political Economy of Public Administration*. Cambridge U.P. Cambridge (UK)

Bibliografia complementària:

- Acocella, N (1998) *Economic Policy: Values and techniques*. Cambridge U.P. Cambridge (UK)
- Andersen, T. i Moene, K. (1998) *Public Policy and Economic Theory*. Blackwell. Oxford (UK)
- Arasa, C. (1994) *Lecciones de Política económica*. Dicción. Madrid.
- Arias, X. C. (1996) *La formación de la Política Económica*. Civitas. Madrid.
- Bel, G. (1996) *Privatización, desregulación y competencia*. Madrid. Civitas.
- Costas, A. (1997) *Problemas económicos en las sociedades avanzadas*. Argenteria. Madrid.
- Duff, L. (1997) *The Economics of Governments and Markets. New Directions in European Public Policy*. Longman. Londres.
- Fdez. Díaz, A. (1999) *Fundamentos y papel actual de la Política Económica- Pirámide*. Madrid.
- Fdez. Díaz, A., Parejo, J.A. i Rdez. Sáiz, L. (1995) *Política económica*. McGraw Hill. Madrid.
- Frey, B. (1986) *Política Económica Democrática*. Alianza Ed. Madrid.
- Muñoz Machado, S. i altres (1998) *Las estructuras del bienestar*. Civitas. Madrid
- Stiglitz, j. (1995) *La economía del sector público*. A. Bosch, ed. Barcelona
- Viscusi, W.; Vernon, J.M: i Harrington, J.E. Jr. (1995) *Economics of Regulation and Antitrust*. The MIT Press. Cambridge. Massachusetts.